

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ ДРУКАРСТВА
Кафедра суспільно-гуманітарних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з НВР
Угрин Я. М.
2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗО 5 ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
(код і назва навчальної дисципліни)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

галузь знань 18 Виробництво та технології
(шифр і назва)

спеціальність 186 Видавництво та поліграфія
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

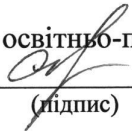
вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

мова викладання українська

Львів – 2021 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність»
для третього освітньо-наукового рівня докторів філософії спеціальності 186 «Видавництво
та поліграфія»

Затверджена гарантом освітньо-професійної програми «Видавництво та поліграфія»

(підпис)

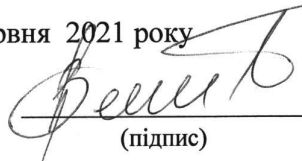
С.Ф.Гавенко
(ініціали та прізвище)

Розробник(и):
професор, д-р. педагог. наук, професор кафедри СГН
Микитюк О.М.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук

Протокол №9 від «14» червня 2021 року

Завідувач кафедри СГН
(назва кафедри)

(підпис)

А.М.Зачепа
(ініціали та прізвище)

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	4/120	
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:		
–лекційні заняття, год.	36	
–семінарські заняття, год.		
–практичні заняття, год.	18	
–лабораторні заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	66	
–контрольні роботи, к-сть/год.		
–розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.		
–індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.		
–підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.		
Екзамен	екзамен	
Залік		

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
 денної форми навчання – 50 ;
 заочної форми навчання – _____.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати комплекс знань, умінь, навичок, компетенцій педагогічної діяльності, сприяти збагаченню педагогічного досвіду майбутніх викладачів, поглибити знання з педагогіки і психології, інноваційних педагогічних технологій, культури педагогічного спілкування; формування практичних умінь і навичок майстерності викладання, педагогічної культури та ерудиції; здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, ефективної комунікації, виконання професійних завдань усного, писемного мовлення; володіння монологічними та діалогічними формами спілкування; конструктивного вирішення конфліктних ситуацій; участі у різних видах професійно-педагогічного спілкування; встановлення продуктивних зв'язків з людьми щодо обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним тощо), виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей; здатність спілкуватися іноземною мовою; користуватися іншомовними інформаційними ресурсами;

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:** ознайомлення з педагогічною майстерністю викладача вищої школи; особливостями педагогічної техніки; майстерністю педагогічного спілкування; особливостями

взаємодії викладача та аудиторії; здатність описувати об'єкти та процеси на основі здобутих знань і розуміння широкого кола психолого-педагогічних питань; критично мислити, адаптуватися до суспільних змін та викликів; використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення фахових та життєвих ситуацій; до аналізу міждисциплінарних явищ та процесів;

здатність до рефлексії власного освітнього та професійного досвіду; критичної оцінки результатів діяльності; готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення; прояв допитливості, пізнавального інтересу, розуміння способів їх реалізації у процесі самонавчання; здатність до реалізації власного аксіологічного потенціалу

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у аспірантів компетентностей:

загальних:

Здатність діяти в парадигмі системного наукового світогляду, професійної етики та загального наукового і культурного кругозору (ЗК4)

фахових:

Здатність використовувати у професійній діяльності знання з різних наук, переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми видавничо-поліграфічної галузі (СК6);

Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої та фахової передвищої освіти, пов'язану з викладанням навчальних дисциплін у сфері виробництва та технологій (СК7).

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:

Дотримуватися принципів етики і доброчесності в галузі наукової та/або професійної діяльності під час оприлюднення, презентації, обговорювання та захисту результатів наукових досліджень в усній та письмовій формах перед фаховою та не фаховою аудиторією державною та іноземною мовами. (РН4);

Володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті; викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань з видавництва та поліграфії, суміжних галузей; впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес. (РН8);

Знати та розуміти структуру та функції загальнонаукової філософської концепції наукового світогляду, ролі науки, її впливу на суспільні процеси

та розвиток сучасної цивілізації; розуміти необхідність постійного особистісного та професійного саморозвитку та вдосконалення підходів під час наукової, дослідницької, викладацької та інноваційної діяльності (PH10);

Викладати складні теоретичні й емпіричні моделі в доступній для розуміння формі при оприлюдненні результатів власних досліджень, в т.ч при написанні публікацій та дисертаційної роботи, доводити та аргументовано відстоювати результати власних досліджень в контексті нових знань; розробляти ефективну структуру організації навчального процесу для забезпечення помноження і цілісності знань у педагогічній практиці. (PH11).

2.3. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	Методи моделювання в наукових дослідженнях Філософія наукового пізнання	Методологія науково-дослідницької діяльності

3. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Педагогічна майстерність» сприяє розумінню сутності сфери і рівня своєї професійної діяльності викладача ВНЗ та можливостей застосування набутих у процесі навчання знань, дослідницьких і практичних навичок. У процесі вивчення навчальної дисципліни у аспірантів формується вміння працювати в команді, аргументувати сформоване рішення, поважати позицію колег під час професійної діяльності. Окрім того, аспіранти вчаться застосовувати застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність і результати освітнього процесу.

В першу чергу відбувається усвідомлення соціальної відповідальності та необхідності дотримання норм науково-педагогічної етики і академічної доброчесності та вимог охорони права інтелектуальної власності у процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення і впровадження їх результатів.

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Лекційні заняття

Назви змістових модулів і тем	К-сть годин
<p>1.Основи психології вищої школи, предмет, завдання і методи психології вищої школи. (4г) Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки. Предмет і завдання сучасної психології. Методи психології Завдання психології вищої школи на сучасному етапі реформування освіти в Україні та її зв'язок з іншими науками</p>	4
<p>2. Психологічні основи організації пізнавальної діяльності у навчальному процесі. (4г) Поняття діяльності. Психологічна структура діяльності. Відчуття, сприйняття, увага. Формування знань, навичок і вмінь.</p>	4
<p>3.Психологічні основи мислення, уяви та уваги у навчальному процесі. (4г) Характеристика психологічних основ мислення. Форми мислення та його різновиди. Індивідуальні особливості мислення. Характеристика психологічних основ уяви. Характеристика психологічних основ уваги.</p>	4
<p>4.Емоційно–вольова регуляція діяльності. Мотивація особистості. (4г) Емоції та почуття, емоційне реагування. Характеристика почуттів. Емоційно-вольова регуляція діяльності. Мотивація особистості.</p>	4
<p>5. Розвиток конкурентоспроможної особистості та життєві кризи. (4г) Розуміння поняття «конкурентоспроможна особистість». Психологічні основи розвитку інтегральних характеристик конкурентоспроможної особистості. Життєві кризи особистості. Типи криз особистості та їх подолання.</p>	4
<p>6.Система вищої освіти в Україні, тенденції та перспективи розвитку. (4г) Сучасний освітній простір і місце у ньому вищої освіти. Характеристика сучасного освітнього простору і місце у ньому вищої освіти. Сучасні концепції розвитку вищої освіти</p>	4
<p>7. Дидактика вищої школи. (4г) Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Зміст освіти у вищій школі. Закони і закономірності навчання у вищій школі.</p>	4

Дидактичні принципи. Лекція як провідна форма організації навчання у вищій школі, методика її підготовки та проведення. Основні форми організації у вищій школі.	
8.Технології і методи навчання у вищій школі. (4г) Освітні технології у вищій школі Поняття педагогічної технології Технології навчання у сучасній вищій школі. Сутність методів навчання. Проблема класифікації методів навчання та алгоритм їх вибору.	4
9.Педагогічні основи розвитку, соціалізації та виховання особистості. (2г) Розвиток і соціалізація особистості як педагогічна проблема. Виховання і формування особистості. Самовиховання у структурі процесу формування особистості.	2
10.Основи управління у вищій школі. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. (2г) Основні поняття теорії педагогічного менеджменту. Загальна характеристика принципів і функцій педагогічного менеджменту. Особливості діяльності викладача ЗВО. Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. Педагогічна культура та педагогічна майстерність викладача вищої школи. Педагогічна техніка викладача вищої школи. Профілактика синдрому професійного вигорання.	2
Разом	36

4.2.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Рік підготовки 1 Семестр 2	
1	Тема 1. Основи психології вищої школи, предмет, завдання і методи психології вищої школи.	1
2	Тема 2. Психологічні основи організації пізнавальної діяльності у навчальному процесі.	1
3	Тема 3.Психологічні основи мислення, уяви та уваги у навчальному процесі.	2
4	Тема 4. Емоційно –вольова регуляція діяльності. Мотивація особистості.	2

5	Тема 5. Розвиток конкурентоспроможної особистості та життєві кризи.	2
6	Тема 6. Система вищої освіти в Україні, тенденції та перспективи розвитку	2
7	Тема 7. Дидактика вищої школи.	2
8	Тема 8. Технології і методи навчання у вищій школі	2
9	Тема 9. Педагогічні основи розвитку, соціалізації та виховання особистості.	2
10	Тема 10. Основи управління у вищій школі. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.	2
Разом		18 годин

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Рік підготовки 1 Семестр 2		
1	Тема 1..Проблематика і суть процесу навчання у специфіці вищої школи.	6
2	Тема 2. Основні підходи до організації процесу навчання – види, типи, концепції	6
3	Тема 3.Дидактичні принципи	6
4	Тема 4Державні освітні стандарти у вищій школі.	6
5	Тема 5.освітні технології у вищій школі.	6
6	Тема 6. Система вищої освіти в світі, тенденції та перспективи розвитку	6
7	Тема 7.Функції та принципи педагогічного контролю	6
8	Тема 8.Методи, форми та види контролю навчально-пізнавальної діяльності	6
9	Тема 9. Педагогічні основи розвитку, соціалізації та виховання особистості та індивідуальної роботи студентів.	6
10	Тема 10. Оцінювання результатів успішності студентів	6
11	Тема 11. Лекторська майстерність викладача вищої школи	6
Разом		66 годин

5. МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ЗНАНЬ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості аспіранта та виконання конкретно і практичної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Модульний контроль проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантом певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів і виконанням індивідуальних завдань..

Перелік індивідуально-практичних завдань:

1. Написання творчого проекту. Шкала оцінювання науково-педагогічного дослідження у вигляді творчого проекту (машинописний варіант + презентація) (6 балів)
2. Написання реферату. (6 балів)
3. Аналіз монографій. Передбачає вміння критично аналізувати оригінальний текст і зробити висновки щодо його актуальності. Обсяг - 3 сторінки. (6 балів)
4. Написання психологічної характеристики на студента або викладача. Обсяг - до 3 сторінок. (6 балів)
5. «Лист до автора твору». Ця форма самостійної роботи передбачає написання твору вільним стилем. У ньому можна висловити своє наукове й емоційне ставлення до конкретного автора книги, статі, наукової праці. Обсяг - до 3 сторінок. у формі есе. (6 балів)

Разом за виконання тестів і індивідуально-практичних завдань (ІПЗ № 1,2,3,4,5 здобувач може набрати всього **50 балів**.

Викладач створює спільну електронну папку, в якій будуть розміщені усі методичні матеріали, письмові відповіді аспірантів на поставлені запитання, виконаних ними ІПЗ №1,2,3,4,5.

Інші 50 балів аспірант може набрати під час складання заліку; кожний тест містить: - два теоретичних питання (по 20 балів кожне) і розв'язання 10 тестових завдань (10 балів відповідно).

Сумарний результат за роботу у семестрі та складання заліку становить 100 балів максимум.

Для перевірки рівня засвоєння аспірантом матеріалу з наведеної дисципліни та сформованості в нього компетентностей застосовується комплекс методів контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне).
2. Перевірка виконаних в аудиторії та поза аудиторією робіт (підготовлених відповідей, виконання практичної роботи, рішення професійних завдань, виконання індивідуально-практичних завдань).

Контроль здійснюється з дотриманням принципів: індивідуальний характер перевірки та оцінювання знань, систематичність, об'єктивність, умотивованість оцінок, вимогливість, єдність вимог.

Види контролю: поточний контроль, семестрова атестація (залік).

Результати навчальної діяльності оцінюються за 100-бальною шкалою.

Після ознайомлення аспірантів із надісланими методичними матеріалами до усіх частин навчальної дисципліни та і виконання індивідуально-практичних завдань викладач виставляє бали загальною кількістю 30 балів максимум за роботу у семестрі над індивідуальними завданнями до двох модулів і 20 балів максимум за тематичний тестовий контроль.

Виконання завдань за кожну тему викладач оцінює в такий спосіб: -

- 1)тестовий контроль в рамках підсумкового тематичного оцінювання аспіранта (тема № 1,2...-.....10) - 2 бали максимум;
- 2) виконання індивідуально-практичного завдання аспіранта (ПЗ №1, ПЗ №2, ПЗ №3, ПЗ №4, ПЗ №5) на задану чи самостійно обрану тему в межах кожного модулю: **6 балів максимум;**

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ АСПІРАНТІВ

Максимальна оцінка в балах		
Поточний контроль (ПК)	Екзаменаційний контроль	Разом за дисципліну
50	50	100

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспекти лекцій та презентації з дисципліни на електронних носіях.
2. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи аспірантів на електронних носіях.
3. Перелік завдань до контрольньо-модульних робіт.
4. Комплекс літератури з дисципліни.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. *Алексюк А.М.* Педагогіка вищої освіти України. Курс лекцій: модульне навчання: Навч. посіб. – К.: ІСДО,1993.
2. *Алексюк А.М.* Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник для студ., асп. та мол. викл. ВНЗ. – К.: Либідь,1998.
3. *Андрущенко В.* Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть // Вища освіта України. – 2001. – № 1. – С. 11 – 17.
4. *Артемova Л.В.* Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2008.
5. *Болюбаш Я.Я.* Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. – К.: ВВП «Компас», 1997.
6. *Ортинський В. Л.* Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / В.Л. Ортинський - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 471 с.

7. Педагогіка і психологія вищої школи : навчальний посібник для магістрантів та аспірантів аграрних ВНЗ / О.Ф. Євсюков ... [та ін.]. - Харків: ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, 2014. - 263 с.

8. *Подольак Л.Г.* Психологія вищої школи: Підручник / Л.Г. Подольак, В.І. Юрченко. - 3-тє вид., випр. і доп. - К.: Каравела, 2011. - 360с.

9. *Чернілевський Д.В.* Педагогіка та психологія вищої школи: Навч. Посібник / Д.В.Чернілевський, М.І.Томчук. - Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т ун-ту «Україна», 2006. - 402 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси — книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНАУ, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 274-43-72.
- Львівська обласна наукова бібліотека, проспект Шевченка, 13; тел. 274-02-26.
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 272-05-81.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів: Базова та допоміжна література розміщена в електронній бібліотеці на інтернет-ресурсі: www.psytopos.lviv.ua

<http://psylib.kiev.ua/>;

www.psychology.net.ru;

<http://lib.pu.if.ua>.

– Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

<http://www.pu.if.ua/depart/PedagogicalPsychology/ua/4228/> - кафедра педагогічної та вікової психології.

3. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.

4. <http://hklib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

5. <http://www.koob.ua> /- електронна бібліотека «Куб».

6. <http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога»

7. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс].

– Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/>

8. Освітній проект ІНТЕРШКОЛА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://is4all.in.ua/>

9. Острів Знаний [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ostriv.in.ua/>

12

10. Партнерство в навчанні: освітня мережа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.partnersinlearningnetwork.com/>

10. УЗГОДЖЕННЯ З ІНШИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

№ п/п	Назва навчальної дисципліни, щодо якої проводиться узгодження	Прізвище та ініціали викладача	Підпис
1	Методологія науково-дослідницької діяльності		
2	Методологічні принципи написання дисертаційної роботи		
3	Філософія і наукове пізнання		